

วิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้อง
ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ในจังหวัดสมุทรปราการ
Analysis of Local Government Organizations Accounting Problems in
order to comply with Government Accounting Standards and policies
in Samutprakan Province.

ศิวพร ขาวผ่อง
สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย
ผู้รับผิดชอบบทความ

Siwaporn Khaowphong
Accounting, Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University, Thailand
Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University, Thailand
Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ในจังหวัดสมุทรปราการ 2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ในจังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกเป็น เพศ วุฒิการศึกษา อายุ ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 132 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติการทดสอบแบบ t-test และสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีเพศ วุฒิการศึกษา อายุ ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่ง ที่แตกต่างกัน ทำให้วิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านความรู้ ความสามารถผู้ทำบัญชี ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านหลักเกณฑ์ปฏิบัติทางบัญชี (มาตรฐานการบัญชี) และด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (ระบบ e-LAAS) โดยรวมแตกต่างกัน

คำสำคัญ : การจัดทำบัญชีภาครัฐ; มาตรฐานการบัญชี; ระบบ e - LAAS

ABSTRACT

The objectives of this study were : (1) to study and analyze Local Government Organizations Accounting Problems in order to comply with government accounting standards and policies in Samutprakan Province. and (2) to study the demographic factors affecting the Local Government Organizations Accounting Problems which Classified by gender, educational background, age, work experience, and position. This research was using Staff working on analyzing the Local Government Organizations Accounting Problems in Samutprakan Province 132 people as the sample group and using questionnaires as a tool for data collection. The statistics used in the descriptive analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. Hypothesis tests were conducted for comparison, using t-test statistics to test hypotheses in one-way ANOVA. If differences are found, they are compared pairwise by using the LSD method.

Test results of the hypothesis reveal that the Staff working on analyzing the Local Government Organizations Accounting Problems in Samutprakan Province, with different sex, educational background, age, work experience, and position, Make analysis of accounting recording problems Knowledge and ability of accountants no different but when considering each side, it was found that the accounting of the public sector the accounting practice regulation (Accounting Standards) and Tools used in operations (e-LAAS system) as a whole are different.

คำสำคัญ : the accounting of the public sector; Accounting Standards; e-LAAS system

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2561 พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มีผลบังคับใช้วันที่ 20 เมษายน 2561 มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้ให้ความหมายของคำว่า “หน่วยงานรัฐ” ซึ่งหมายความรวมถึง “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ส่วนที่ 3 การคลังท้องถิ่น มาตรา 64 – มาตรา 67 ได้กล่าวเกี่ยวกับการคลังท้องถิ่น บัญญัติให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการจัดทำงบประมาณ การใช้จ่าย การก่อหนี้ผูกพัน และการบริหารทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ อีกทั้งต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและความประหยัด รวมถึงภาระทางการคลังที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย และหมวดที่ 4 การบัญชีการรายงานและการตรวจสอบ มาตรา 68 - 79 บัญญัติให้ กระทรวงการคลังกำหนดมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ โดยให้หน่วยงานของรัฐจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ พร้อมส่งรายงานการเงินประจำปี พร้อมกับให้รายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่งไปให้กระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ และกระทรวงเจ้าสังกัด กรมบัญชีกลาง (2563)

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น กลุ่มงานพัฒนาระบบบัญชีท้องถิ่น ได้จัดทำระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรียกว่า ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Electronic Local Administrative Accounting System : e-LAAS) ได้กำหนดผังบัญชีพร้อมระบบการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลัง ซึ่งประกอบด้วย

ระบบงบประมาณ ระบบการจัดเก็บรายได้ ซึ่งมีฐานข้อมูลผู้ที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พร้อมออกใบเสร็จรับเงิน ระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายเงินพร้อมการจัดทำฎีกาและออกเช็ค ระบบการบันทึกบัญชี การจัดทำรายงานการเงิน เป็นรายวัน รายเดือน รายไตรมาส และรายปี อีกทั้งยังประกอบงบการเงินครบถ้วน ตามที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศได้ใช้ระบบ e-LAAS เพื่อจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานได้สะดวก รวดเร็ว ลดปัญหาการทำงานที่ซ้ำซ้อน สามารถให้ข้อมูลผู้บริหารได้อย่างรวดเร็วและเป็นปัจจุบัน สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การทำงานด้านการเงินการคลังให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดการควบคุมภายในที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ในจังหวัดสมุทรปราการ ประกอบกับกระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลาง ได้กำหนดมาตรฐานดังกล่าวมาบังคับใช้กับหน่วยงานภาครัฐรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเริ่มใช้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และเพื่อวัดระดับความสำคัญของปัญหาการบันทึกบัญชี โดยจำแนกออก เป็น 4 ด้าน คือ ด้านการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านหลักเกณฑ์ปฏิบัติทางบัญชี (มาตรฐานการบัญชี) ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (ระบบ e-LAAS) และด้านความรู้ความสามารถผู้ทำบัญชี โดยศึกษาจากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมองเห็นว่า ประเด็นปัญหาดังกล่าว เป็นประเด็นที่น่าสนใจที่จะศึกษา วิเคราะห์ถึงปัญหาในการบันทึกบัญชีของรัฐโดยใช้รูปแบบใหม่และควรหยิบยกขึ้นมาเป็นกรณีศึกษา เพื่อนำเอาปัญหาที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้ไปต่อยอดในด้านการทำงานเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ และนำมาปัญหาที่ได้มาเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ระบบ e-LAAS) ต่อไป ให้สอดคล้องกับพันธกิจของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นคือ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ กฎหมาย และนโยบายที่กำหนด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ในจังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ในจังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกเป็น เพศ วุฒิการศึกษา อายุ ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่ง

ขอบเขตของงานวิจัย

ขอบเขตของงานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ ผู้วิจัยได้ศึกษาความแตกต่างของคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ

2. ขอบเขตด้านประชากร คือ การวิจัยในครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างประชากร 1 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ ทั้งเพศชายและเพศหญิง

นิยามศัพท์

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายความว่า องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งกิจการพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

2. ระบบ หมายความว่า ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Electronic Local Administrative Accounting System : e-LAAS)

3 การบัญชี หมายความว่า การเก็บรวบรวม การจดบันทึก การจำแนก และการสรุปผลรายการทางการเงินที่เกิดขึ้นในรูปของตัวเงิน รวมทั้งการวิเคราะห์ และแปลความหมายผลสรุป จากความหมายของการบัญชี มีขั้นตอน ดังนี้ 1) การเก็บรวบรวม (Gathering) ข้อมูลทางการเงิน หรือที่เรียกว่ารายการค้า (Transaction) ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน 2) การจดบันทึก (Recording) รายการค้า ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันลงในสมุดบัญชีขั้นต้น 3) การจำแนก (Classifying) รายการค้าที่บันทึกในสมุดบัญชีขั้นต้น ออกเป็นหมวดหมู่ในสมุดบัญชีขั้นปลาย 4) การสรุปผล (Summarizing) รายการค้าที่เกิดขึ้น และจำแนกแล้วในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ เพื่อทราบถึงผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกิจการ โดยผลการสรุปจะถูกแสดงออกมาในรูปของงบการเงิน

3. ผู้ทำบัญชี คือ ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่ว่าจะกระทำในฐานะลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม

4. มาตรฐานการบัญชี (accounting standard) เป็นหลักการบัญชีที่ยอมรับกันโดยทั่วไปซึ่งจะแสดงถึงกฎเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติทางการบัญชี ซึ่งได้มีการศึกษา และพัฒนาภายใต้สภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ กฎหมาย สังคม และการเมืองของแต่ละประเทศอย่างเหมาะสม และมีเหตุผลจนเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป แล้วนำมาใช้เป็นหลักในการปฏิบัติงานทางบัญชีให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยมีการพัฒนาให้เหมาะสมภายใต้สภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้วิจัยสามารถนำเอาผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแก้ไขปัญหาจากการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ในจังหวัดสมุทรปราการ ให้มีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น เช่น ถ้ามีการพบปัญหาในการลงระบบบัญชี e-LAAS ก็อาจจะมีการจัดฝึกอบรม เพื่อให้ความรู้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอีกทางหนึ่งสามารถนำเอาปัญหาที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปวางแผนกับผู้บริหารของสำนักบริหารการคลังท้องถิ่น เพื่อปรับปรุงระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐที่มีการประกาศใช้ในปัจจุบัน โดยกรมบัญชีกลาง กำหนดมาตรฐานดังกล่าว เพื่อส่งผลให้การบันทึกบัญชีเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ. 2561

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง วิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐในจังหวัดสมุทรปราการ เป็นการวิจัยแบบ

ไม่ทดลอง (Non-Experimental Design) เป็นการวิจัยที่มีการศึกษาตามสภาพที่เป็นไปตามธรรมชาติ โดยไม่มีการควบคุมตัวแปรใด ๆ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแบบวิจัยตัดขวาง (Cross sectional Studies) คือ เป็นการเก็บข้อมูลในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียว โดยใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ในจังหวัดสมุทรปราการ และ
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ในจังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกเป็น เพศ วุฒิการศึกษา อายุ ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่ง ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นผู้ใช้บันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแต่ละแห่งจะมีผู้ซึ่งเป็นผู้ใช้บันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีจำนวนราว 4 คน ประกอบไปด้วย 1) หัวหน้าส่วนการคลัง หรือเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 2) เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ 3) เจ้าหน้าที่พัสดุ 4) เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน รวมจำนวนทั้งสิ้น 196 คน ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยต้องการความคาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง 5% หรือ 0.05 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ทำให้ทราบจำนวนกลุ่มตัวอย่างคือ 132 คน โดยในกลุ่มตัวอย่างจะต้องตอบแบบสอบถามออนไลน์ตามที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นมา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยประชากรศาสตร์ซึ่งเป็นคำถามนามบัญญัติเลือกตอบเพียงข้อเดียว จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา อายุ ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่ง

ส่วนที่ 2 การบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ในจังหวัดสมุทรปราการ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน รวมทั้งสิ้นจำนวน 19 ข้อ ดังนี้

1. ด้านการจัดทำบัญชีภาครัฐ	จำนวน 4 ข้อ
2. ด้านหลักเกณฑ์ปฏิบัติทางบัญชี (มาตรฐานการบัญชี)	จำนวน 4 ข้อ
3. ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (ระบบ e - LAAS)	จำนวน 7 ข้อ
4. ด้านความรู้ความสามารถผู้ทำบัญชี	จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อคำถามปลายเปิดที่สอบถามเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ทำแบบสอบถามแต่ละคน เกี่ยวกับปัญหาการบันทึกบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลมี 2 แหล่ง คือ ข้อมูลทุติยภูมิและข้อมูลปฐมภูมิ ดังนี้

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) มาจากการรวบรวมจากเอกสารวิชาการ หนังสือ ตำรา บทความ วารสารวิชาการ งานวิจัยต่าง ๆ อินเทอร์เน็ต โดยนำมาทำการสรุปประเด็นเนื้อหาเพื่อนำมาใช้ในการศึกษา

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการจัดทำแบบสอบถามออนไลน์โดยใช้แบบสอบถามแจกให้กลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้ และให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามผ่านทางออนไลน์จำนวน 132 ชุด เมื่อได้ยอดครบตามจำนวนที่ต้องการแล้วในขั้นต่อไป คือ การนำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์คำนวณผลโดยผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ SPSS

4. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามออนไลน์ให้แก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 คน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ หลังจากรวบรวมข้อมูลครบถ้วนแล้ว นำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์คำนวณผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ SPSS เพื่อหาค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ (Frequency), ร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean), และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับการทดสอบสมมุติฐาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการทดสอบแบบ t-test สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธี LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามการวิจัย เรื่อง วิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ในจังหวัดสมุทรปราการ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาการวิเคราะห์บัญชีของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมมีระดับความสำคัญของปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามระดับความสำคัญของปัญหา คือ ด้านการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านหลักเกณฑ์ปฏิบัติทางบัญชี (มาตรฐานการบัญชี) ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (ระบบ e - LAAS) และด้านความรู้ความสามารถผู้ทำบัญชี

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ในจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามปัจจัยประชากรศาสตร์ ซึ่งประกอบไปด้วย เพศ วุฒิการศึกษา อายุ ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่ง ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

2.1 ด้านการจัดทำบัญชีภาครัฐ

เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีเพศแตกต่างกัน และวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน ทำให้การวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีด้านการจัดทำบัญชีภาครัฐ ไม่แตกต่างกัน

เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีอายุแตกต่างกัน ประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน และตำแหน่งแตกต่างกัน ทำให้การวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชี ด้านการจัดทำบัญชีภาครัฐ แตกต่างกัน

2.2 ด้านหลักเกณฑ์ปฏิบัติทางบัญชี (มาตรฐานการบัญชี)

เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีเพศแตกต่างกัน วุฒิการศึกษาแตกต่างกัน อายุแตกต่างกัน ประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน และตำแหน่งแตกต่างกัน ทำให้การวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชี ด้านหลักเกณฑ์ปฏิบัติทางบัญชี (มาตรฐานการบัญชี) แตกต่างกัน

2.3 ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (ระบบ e-LAAS)

เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีเพศแตกต่างกัน และตำแหน่งแตกต่างกัน ทำให้การวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชี ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (ระบบ e-LAAS) ไม่แตกต่างกัน

เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน อายุต่างกัน และประสบการณ์ทำงานต่างกัน ทำให้การวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชี ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (ระบบ e-LAAS) ต่างกัน

2.4 ด้านความรู้ความสามารถผู้ทำบัญชี

เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีเพศต่างกัน อายุต่างกัน วุฒิการศึกษาต่างกัน ประสบการณ์ทำงานต่างกัน และตำแหน่งต่างกัน ทำให้การวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชี ด้านความรู้ความสามารถผู้ทำบัญชี ไม่ต่างกัน

สรุปและวิจารณ์ผล

ผลการวิจัย วิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องตาม มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ในจังหวัดสมุทรปราการ สามารถสรุปตาม วัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องตาม มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัด สมุทรปราการ โดยมีระดับความสำคัญของปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการจัดทำบัญชีภาครัฐ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีระดับความสำคัญของปัญหา อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการ จัดทำบัญชีภาครัฐในปัจจุบันยังมีปัญหาอยู่ในระดับมาก เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจในมาตรฐาน การบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 อีกทั้งการจัดทำบัญชีปัจจุบันมีความยุ่งยาก ซับซ้อน ทำให้การจัดทำบัญชีในปัจจุบันยังมีปัญหาที่ ต้องแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิบเอกหญิง อรุณา ด่วงช้าง และประเวศ เพ็ญวุฒิกุล (2561) สรุปว่า ผลกระทบของมาตรฐานการปฏิบัติงานที่มีต่อคุณภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชี ในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงานตามกฎหมายอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ความสามารถในวิชาชีพและผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณภาพ การปฏิบัติงานทางการบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากในด้านคุณภาพผลงานมีความสัมพันธ์ กับศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีโดยรวม ทั้งนี้ เนื่องจากมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จำเป็นต่อการปฏิบัติงานทางด้านบัญชีเป็นอย่างมาก เพราะกระบวนการ จัดทำบัญชี ผู้ทำบัญชีต้องจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป เพื่อให้งบการเงินมีความ ถูกต้องตามกฎหมายทางบัญชี ซึ่งแสดงถึงความเที่ยงธรรมของผู้ทำบัญชีเอง เพื่อให้ผลงานที่ได้มี

ประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ และคุ้มค่ามากที่สุด จึงเป็นเหตุผลในการสนับสนุนว่ามาตรฐานการปฏิบัติงานด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความเข้าใจในกฎหมายทางบัญชี และด้านความเที่ยงธรรม มีอิทธิพลทางบวกต่อศักยภาพภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย

1.2 ด้านหลักเกณฑ์ปฏิบัติทางบัญชี (มาตรฐานการบัญชี) พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระดับความสำคัญของปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่ออกมาบังคับใช้นั้น เนื่องจากเป็นเรื่องที่ใหม่ทำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ดังกล่าว ยังขาดความรู้ความเข้าใจ อีกทั้งหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบยังไม่ได้กำหนดแนวทางหรือหนังสือชี้แจงที่ชัดเจน ทำให้การปฏิบัติทางบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐดังกล่าวยังไม่มีประสิทธิภาพมากเพียงพอ อีกทั้งข้อมูลมีปริมาณค่อนข้างมากถ้าจะให้นำมาบังคับใช้เลยให้ทันท่วงทีจึงยังไม่ได้รับผลตอบรับตามควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิบเอกหญิง อรุษา ต่วงช้าง และประเวศ เพ็ญวุฒิกุล (2561) สรุปว่า ผลกระทบของมาตรฐานการปฏิบัติงานที่มีต่อคุณภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงานตามกฎหมายอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ความสามารถในวิชาชีพและผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากในด้านคุณภาพผลงานมีความสัมพันธ์กับศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีโดยรวม ทั้งนี้ เนื่องจากมาตรฐานการปฏิบัติงานของของผู้ทำบัญชีในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จำเป็นต่อการปฏิบัติงานทางด้านบัญชีเป็นอย่างมาก เพราะกระบวนการจัดทำบัญชี ผู้ทำบัญชีต้องจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป เพื่อให้งบการเงินมีความถูกต้องตามกฎหมายทางบัญชี ซึ่งแสดงถึงความเที่ยงธรรมของผู้ทำบัญชีเอง เพื่อให้ผลงานที่ได้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ และคุ้มค่ามากที่สุด จึงเป็นเหตุผลในการสนับสนุนว่ามาตรฐานการปฏิบัติงานด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความเข้าใจในกฎหมายทางบัญชี และด้านความเที่ยงธรรมมีอิทธิพลทางบวกต่อศักยภาพภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย

1.3 ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (ระบบ e-LAAS) พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระดับความสำคัญของปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับระบบ e-LAAS และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีเพื่อให้เป็นมาตรฐานแนวทางเดียวกัน ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ที่ใช้งานระบบบันทึกบัญชี เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งควรรวบรวมปัญหาของการใช้งานระบบ e-LAAS มาปรับปรุงและควรมีหนังสือชี้แจงแนะนำแนวทางปฏิบัติงานมากกว่าเดิม เพื่อที่จะได้สามารถนำมาใช้ประกอบการทำงานได้จริง จัดทำคลิปวิดีโอ หรือสื่อการสอน ควรพัฒนาระบบให้เสถียรอีกทั้งควรลดปัญหาความซับซ้อนในการทำงานเพื่อลดขั้นตอนการทำงานลง ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ เชื้อมั่ง (2563) สรุปว่า ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่งงานต่างกัน ทำให้ความพร้อมในการบันทึกระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐไม่แตกต่างกัน

1.4 ด้านความสามารถของผู้ทำบัญชี พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีระดับความสำคัญของปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้ที่ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบาย

การบัญชีภาครัฐก่อน และในส่วนของ การเชื่อมโยงมาตรฐานดังกล่าวกับระบบ e-LAAS ไม่ควรปรับปรุง และนำมาบังคับใช้ในคราวเดียวกัน เพราะเจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้และความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว ซึ่งจะส่งผลให้เกิดปัญหางานล่าช้าหรือขาดความมีประสิทธิภาพในการบันทึกบัญชีส่งผลให้รายงานทางการเงินอาจมีข้อมูลที่ผิดถูกต้อง อาจทำให้เกิดการผิดพลาดในการเอาไปใช้งานในด้านต่าง ๆ ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ จีรวิทย์ แดงสะอาด (2561) อ้างถึงใน ญฎฐธิดา บุญราช (2559) สรุปว่า นักบัญชีจะต้องมี ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ (Organizational and business management skills) โดยนักบัญชีในปัจจุบันได้ เข้าไปมีบทบาทกับหลายหน่วยงานมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีความรู้ด้าน ธุรกิจมากขึ้น และตระหนักในเรื่องการเมืองและมีมุมมองแบบรอบด้าน ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ รวมถึงการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารโครงการ การจัดการบุคลากรและทรัพยากร และการตัดสินใจ ความสามารถที่จะจัดแบ่งหน้าที่งานที่กระจุกใจและพัฒนาบุคลากร การมีภาวะผู้นำ และการพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพด้วย

2. ผลการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้อง ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ในจังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกเป็น เพศ วุฒิการศึกษา อายุ ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่ง ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปรายละเอียด ดังนี้

2.1 เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ที่มีเพศ แตกต่างกัน ทำให้การวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น แตกต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งเพศชายหรือเพศหญิง มีศักยภาพในด้านวิเคราะห์ปัญหาไม่เท่าเทียมกัน โดยด้าน ปฏิบัติทางบัญชี (มาตรฐานการบัญชี) อาจความรู้ความเข้าใจไม่เท่ากัน อันจะส่งผลให้ประสิทธิภาพในการ ทำงานมีคุณภาพที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เทียนใจ สุทะ (2561) สรุปว่า การประเมินผล การใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยข้อมูลเบื้องต้นของผู้ใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านเพศ อายุ และด้านตำแหน่งหน้าที่ที่แตกต่างกันมีผลต่อคุณภาพแตกต่างกัน เนื่องจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในแต่ละตำแหน่ง มีความแตกต่างกัน ด้านการศึกษา สาขาวิชาที่จบ การศึกษาและอายุการทำงาน มีผลต่อคุณลักษณะซอฟต์แวร์ที่มีคุณภาพไม่แตกต่างกันและพบปัญหาในด้าน บุคลากรที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบอย่างเพียงพอ และไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ เชื้อมั่ง (2563) สรุปว่า ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอบึงสามพัน จังหวัด เพชรบูรณ์ ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่งงานต่างกัน ทำให้ความพร้อมใน การบันทึกระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการ บัญชีภาครัฐไม่แตกต่างกัน

2.2 เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ที่มีวุฒิการศึกษา แตกต่างกัน ทำให้การวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น แตกต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีศักยภาพในการเข้าใจเกี่ยวกับด้าน หลักเกณฑ์ปฏิบัติทางบัญชี (มาตรฐานการบัญชี) หรือด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (ระบบ e - LAAS) ไม่เหมือนกัน ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานมีคุณภาพแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ เชื้อมั่ง (2563) สรุปว่า ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอบึงสามพัน จังหวัด เพชรบูรณ์ ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่งงานต่างกัน ทำให้ความพร้อม

ในการบันทึกระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐไม่แตกต่างกัน

2.3 เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีอายุแตกต่างกัน ทำให้การวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชี แตกต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า อายุ คือ การเรียนรู้ประสบการณ์อาจไม่เท่ากัน คนอายุมากอาจเรียนรู้มากและมีหลักในการวิเคราะห์มากกว่าคนอายุน้อย จากปัญหาโดยรวมไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านหลักเกณฑ์ปฏิบัติทางบัญชี (มาตรฐานการบัญชี) หรือด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (ระบบ e-LAAS) ต้องอาศัยความชำนาญในการปฏิบัติงานมาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เทียนใจ สุทะ (2561) สรุปว่า การประเมินผลการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยข้อมูลเบื้องต้นของผู้ใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านเพศ อายุ และด้านตำแหน่งหน้าที่ที่แตกต่างกันมีผลต่อคุณภาพแตกต่างกัน เนื่องจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในแต่ละตำแหน่ง มีความแตกต่างกัน ด้านการศึกษา สาขาวิชาที่จบ การศึกษาและอายุการทำงาน มีผลต่อคุณลักษณะซอฟต์แวร์ที่มีคุณภาพไม่แตกต่างกันและพบปัญหาในด้านบุคลากรที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบอย่างเพียงพอ

2.4 เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกัน ทำให้การวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชี แตกต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ประสบการณ์ทำงานคือตัวบ่งชี้ว่าเราผ่านอะไรมาบ้าง ยิ่งสั่งสมประสบการณ์ในการทำงานมากเท่าไร เราจะมีผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้น ๆ เพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านหลักเกณฑ์ปฏิบัติทางบัญชี (มาตรฐานการบัญชี) และด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (ระบบ e - LAAS) ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เทียนใจ สุทะ (2561) สรุปว่า การประเมินผลการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยข้อมูลเบื้องต้นของผู้ใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านเพศ อายุ และด้านตำแหน่งหน้าที่ที่แตกต่างกันมีผลต่อคุณภาพแตกต่างกัน เนื่องจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในแต่ละตำแหน่ง มีความแตกต่างกัน ด้านการศึกษา สาขาวิชาที่จบ การศึกษาและอายุการทำงาน มีผลต่อคุณลักษณะซอฟต์แวร์ที่มีคุณภาพไม่แตกต่างกันและพบปัญหาในด้านบุคลากรที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบอย่างเพียงพอ

2.5 เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีตำแหน่ง แตกต่างกัน ทำให้การวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชี แตกต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ตำแหน่งหน้าที่ของการทำงานพื้นฐานมาจากการเรียนของแต่ละตำแหน่งซึ่งความเชี่ยวชาญหรือความคล่องแคล่วมีไม่เท่ากัน บางตำแหน่งอาจถนัดบางอย่าง บางตำแหน่งอาจไม่ถนัดบางอย่าง ไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดทำบัญชี ด้านหลักเกณฑ์ปฏิบัติทางบัญชี (มาตรฐานการบัญชี) ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ เชื้อมั่ง (2563) สรุปว่า ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ บึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่งงานต่างกัน ทำให้ความพร้อมในการบันทึกระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงปัจจัยประชากรศาสตร์ที่มีผลกับการวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ในจังหวัดสมุทรปราการ สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุง เสนอแนะ รวมถึงพัฒนาการปฏิบัติงานภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะก่อผลดีกับภาครัฐและประชาชนโดยรวม จากการวิจัย พบว่า

1. เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเพศหญิง มีอายุประมาณ 31 – 40 ปี ประสบการณ์ทำงาน 6 - 10 ปี ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ทางการเงินและบัญชีหรือส่วนการคลัง ซึ่งการคิดวิเคราะห์ปัญหาอาจแตกต่างกันแล้วแต่งานของแต่ละคน แต่ละตำแหน่ง ทำให้ผลที่ได้แตกต่างกัน ดังนั้น องค์กรควรจัดหาวิธีการบริหารสภาพแวดล้อมภายในองค์กร รวมไปถึงผลตอบแทน และสวัสดิการต่าง ๆ ให้เป็นที่พึงพอใจกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานกลุ่มดังกล่าวส่งเสริมและพัฒนาแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยสามารถนำไปพัฒนา กับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานทั้งหมดภายในองค์กร เพื่อให้เกิดความรู้สึกรักพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้ผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานจะเกิดประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น ทำให้องค์กรเข้มแข็ง

2. การวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประเด็นปัญหาหลัก ๆ โดยจำแนกออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการจัดทำบัญชีภาครัฐ ด้านหลักเกณฑ์ปฏิบัติทางบัญชี (มาตรฐานการบัญชี) ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (ระบบ e-LAAS) และด้านความรู้ความสามารถผู้ทำบัญชี ระดับความสำคัญของปัญหาในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ดังนั้น องค์กรควรจัดให้มีการพัฒนาทางสายอาชีพ (วิชาชีพบัญชี) อย่างเป็นรูปธรรม มีระบบและหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน โดยองค์กรควรชี้ให้เห็นถึงประเด็นปัญหารวมถึงการวางแผนแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร นอกจากนี้ยังทำให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานสามารถดำเนินการตามแผนได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามขั้นตอน ควรมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานเพื่อลดปัญหาข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น การวางระบบภายในองค์กรที่ดีจะส่งผลให้องค์กรมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดประโยชน์กับภาครัฐ และควรปลูกฝังให้เจ้าหน้าที่มีความยุติธรรม เพราะเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงานภาครัฐ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการวิจัยเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ ดังนี้

1. ด้านการจัดทำบัญชีภาครัฐ หน่วยงานที่กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการสอนวิธีการบันทึกบัญชีภาครัฐ โดยบุคลากรผู้มีความรู้ความสามารถ เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างต่อเนื่อง อันจะทำให้เกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

2. ด้านหลักเกณฑ์ปฏิบัติทางบัญชี (มาตรฐานการบัญชี) หน่วยงานที่กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดทำคู่มือหรือหนังสือสั่งการที่สรุปหลักเกณฑ์ดังกล่าวเพื่อให้ง่ายในการเข้าใจมากยิ่งขึ้น เพื่อทำให้ลดปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการทำความเข้าใจกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ

3. ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (ระบบ e-LAAS) หน่วยงานที่กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจในการปฏิบัติงานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแทนการทำงานรูปแบบเดิม และมีการสนับสนุนบุคลากรที่รับผิดชอบในงานด้านดังกล่าวให้เข้าใจถึงงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อเป็นการจัดคนให้ตรงกับงาน ผลลัพธ์ที่ได้จะก่อเกิดเป็นผลงานที่มีประสิทธิภาพ

4. ด้านความรู้ความสามารถผู้ทำบัญชี หน่วยงานที่กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้ความสำคัญในเรื่องการฝึกอบรม ส่งเสริมพัฒนาทักษะความรู้ในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ พัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ เพื่อส่งผลให้การทำงานของเจ้าหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศคุณ

ผลงานวิจัยเล่มนี้จะสำเร็จและลุล่วงไปได้ด้วยดีไม่ได้เลย ถ้าไม่ได้รับความอนุเคราะห์จากอาจารย์ที่ปรึกษาในกระบวนวิชาค้นคว้าอิสระ ที่เสียสละเวลาให้คำปรึกษา อีกทั้งแนะนำแนวทางในการขั้นตอนการจัดทำ และแก้ไขเนื้อหาเพื่อให้ความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ รวมถึงการให้ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ จนกระทั่งผลงานวิจัยเล่มนี้ได้สำเร็จลุล่วงผ่านไปได้ด้วยดี นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณคณาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหงทุกท่านที่ให้ความรู้ ซึ่งผู้วิจัยนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในผลงานวิจัยเล่มนี้ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการทุกท่าน ที่ได้สละเวลาอันมีค่าของท่านในการตอบแบบสอบถาม รวมถึงความช่วยเหลือจากบุคคลในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน และเพื่อนร่วมชั้นเรียนทุกท่าน ทำให้งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงผ่านไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานวิจัยฉบับนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานที่กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศและผู้ที่เกี่ยวข้องในผลงานวิจัยดังกล่าว เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อภาครัฐมากยิ่งขึ้น หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับและขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

กรมบัญชีกลาง. ข่าวกรมบัญชีกลาง. ค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2564 จาก

<http://www.oic.go.th/INFOCENTER2/223/#infoma>

กระทรวงมหาดไทย. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. ระบบสารสนเทศ. ค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2564 จาก

<http://www.dla.go.th/index.jsp>

จิตติมา ขำดำ, สุพิศ ฤทธิ์แก้ว, และสมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (2562) ความรู้ความสามารถของนักบัญชีและความเข้าใจในมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อประสิทธิภาพงานบัญชีของสำนักงานอัยการสูงสุด. บทความวิจัย. สำนักวิชาการจัดการ, มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

จิรวุฒิ แดงสอาด. (2561). ผลกระทบของสมรรถนะของนักบัญชีที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสิงห์บุรี. ค้นคว้าอิสระ. บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

เฉวียง วงศ์จินดา. (2563). การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของความสามารถในการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ e-LAAS ของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรดิตถ์ แพร่และน่าน. บทความวิจัย. สาขาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.

ฐิติรัตน์ มีมาก. (2559). ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงานของนักบัญชี ที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานงบการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา. บทความวิจัย. คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.

เทียนใจ สุทะ. (2561). การประเมินผลการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่. ค้นคว้าอิสระ. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

- อิรา เชื้อกุลชาติ. (2556). ความพร้อมในการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LASS) ขององค์การบริหารส่วนตำบลสินเจริญ อำเภอสระแก้ว จังหวัดสุราษฎร์ธานี. รายงานการศึกษาอิสระ. สาขาวิชาการปกครองส่วนท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิภาพรรณ ดุชนี, ปรีชาณัฐ เอื้อศิริเมธี. (2562). ความรู้ความสามารถที่คาดหวังกับสมรรถนะทางการบัญชีที่คาดหวังสำหรับนักบัญชีขององค์กรภาครัฐในจังหวัดนครราชสีมา. บทความวิจัย คณะบริหารธุรกิจ, วิทยาลัยนครราชสีมา.
- ปานิศรา สิริเอกศาสตร์. (2556). ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ปลาเส้นของผู้บริโภค. บทความวิจัย บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ปิยนท์ อาภาสกุลเดช. (2554). ปัจจัยทางด้านส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกซื้อไม้แปดมินตันของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผกาภาศ มนต์ไธสง, อัครวิชัย รอบคอบ, และณัฐวรรณ มุสิก. (2561). ผลกระทบของประสิทธิผลของระบบสารสนเทศทางการบริหารส่วนท้องถิ่น อิเล็กทรอนิกส์ e-LAAS ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของเทศบาลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. การค้นคว้าอิสระ. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- ภัสรา ทองขจร. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อตัวเข้าชมการแข่งขันฟุตบอลทีมชาติไทยของประชากรไทย. ค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- รัชนีวรรณ ศรีทองเพ็ง. (2554). วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. การค้นคว้าอิสระ. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วรวรรณ แสงแก้ว, กรเอก กาญจนานโกคิน. (2562). การพัฒนาสมรรถนะเพื่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีโดยการนำระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) มาประยุกต์ใช้ของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. ค้นคว้าอิสระ. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิทยา ยิงนคร. ค้นเมื่อ 1 เมษายน 2564 จาก <https://sites.google.com/site/wittayayengnakorn/khwam-hmay-kar-baychi>
- ศศิพร บุญชู. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวของโครงการจัดสรรในพื้นที่เขตอำเภอเมืองจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, และคณะ. (2558). การศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ด้านพฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยด้านเว็บไซต์พระเครื่องพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีผลต่อการตัดสินใจเช่าหรือประมูลพระเครื่องออนไลน์ (ECOMMERCE). In อ. ภ. พิริยะธนาภัทร (Ed.). ม.ป.ท.
- สมหญิง ตุ่มเมืองโดน. (2558). ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. การค้นคว้าอิสระ. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สัจวัฒน์ วรรณธา, มนต์ดา ชัยสวนียากรณ์, วัลลภินี แสงคำ พระ, และมงคล กิตติวุฒิไกร. (2561). การพัฒนาระบบบัญชีในการบริหารเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน ของกลุ่มเย็บผ้าฝ้ายพื้นเมืองบ้านกกไธ ตำบลคำชะอี อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร. การค้นคว้าอิสระ. มหาวิทยาลัยนครพนม.

- สิบเอกหญิง อรุษา ต้วงช้าง, ประเวศ เพ็ญวุฒิกุล. (2561). **ปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชี ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย**. บทความวิจัย. คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สุภาวดี ลอยศรี, ประเวศ เพ็ญวุฒิกุล, ฐิตาภรณ์ สิ้นจรรยาศักดิ์. (2559). **ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้วยระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ของหัวหน้างานบัญชีและการเงินของเทศบาลตำบลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. วารสารวิจัยและพัฒนา, สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สุรียรัตน์ แจ้งสว่าง. (2558). บทที่ 1 ความหมาย วัตถุประสงค์ ประโยชน์ของการบัญชี และข้อสมมติทางบัญชี. (ม.ป.พ.).
- เสาวลักษณ์ เชื้อมั่ง. (2563). **ความพร้อมในการบันทึกระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์**. บทความวิจัย. บริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อัจฉราพรรณ ภิรมย์กิจ, ดร. อุษณา แจ้งคล้าย. (2556). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ e-LAAS มาใช้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. บทความวิจัย. บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- DeFleur, M. L., & Ball-Rokeach, S. J. 1996. Theories of mass communication. London: Longman.